

SPAȚIUL ROMÂNESC ÎNTRE DIPLOMAȚIE ȘI CONFLINT ÎN EVUL MEDIU ȘI LA ÎNCEPUTURILE MODERNITĂȚII

I. Asociază acțiunile militare din coloana A cu domnitorii din textul B:

A		B
	Secolul	
CRUCIADA DE LA NICOPOL		ȘTEFAN CEL MARE
BĂTĂLIA DE LA BELGRAD		DIMITRIE CANTEMIR
ATACUL DE NOAPTE DE LA TÂRGOVIȘTE		CONSTANTIN BRÂNCOVEANU
BĂTĂLIA DE LA POSADA		IANCU DE HUNEDOARA
BĂTĂLIA DE LA VASLUI		MIHAI VITEAZUL
BĂTĂLIA DE LA CĂLUGĂRENI		VLAD ȚEPEȘ
BĂTĂLIA DE LA STĂNILEȘTI PE PRUT		MIRCEA CEL BĂTRÂN
		BASARAB I

II. Asociază acțiunile diplomatice din coloana A cu domnitorii din textul B:

A		B
	Secolul	
TRATATUL DE LA TÂRGOVIȘTE		ȘTEFAN CEL MARE
TRATATUL DE LA LUBLAU		DIMITRIE CANTEMIR
TRATATUL CU MATEI CORVIN (1461)		CONSTANTIN BRÂNCOVEANU
TRATATUL DE LA OVERCHERLĂUȚI		IANCU DE HUNEDOARA
TRATATUL DE LA BRAȘOV		MIHAI VITEAZUL
TRATATULA DE LA LUȚK		VLAD ȚEPEȘ
PACEA DE LA SZEGEDIN		MIRCEA CEL BĂTRÂN
		ALEXANDRU CEL BUN

III. Asociază următoarele imagini (A) cu numele conducătorilor din coloana B. În coloana B, indicăți și statul reprezentant de conducător:

A (imaginea liderului)	B (numele liderului)	Statul (A)
	ȘTEFAN CEL MARE	
	DIMITRIE CANTEMIR	
	IANCU DE HUNEDOARA	
	MIHAI VITEAZUL	
	VLAD ȚEPEȘ	
	MIRCEA CEL BĂTRÂN	

IV. Citiți cu atenție următoarele afirmații și stabiliți dacă acestea sunt Adevărate sau False:

1. În spațiul românesc domnia avea un caracter electiv - ereditar, dar nu puteau fi aleși și fii nelegitimi ai domnilor. _____
2. În Moldova cel mai important membru al Sfatului Domnesc era Banul Olteniei. _____
3. Sfatul Domnesc avea atribuții judecătorești în sensul că orice judecată a domnului trebuia luată în prezența Sfatului Domnesc. _____

4. Domnii țărilor române aveau atribuții de politică externă, ei putând declara război și încheia tratate de pace. _____
5. Una din tacticile folosite de români în Evul Mediu a fost aceea a pământului pârjolit. _____
6. Voievozii români medievali nu au acordat o atenție deosebită cetăților de apărare, preferând să se bazeze pe superioritatea lor numerică. _____
7. Începând cu 1417, Mircea cel Bătrân plătește tribut turcilor, fiind primul domn român care face acest lucru. _____
8. Mircea cel Bătrân nu s-a implicat niciodată în politica internă otomană, preferând să rămână neutru în războiul pentru tronul otoman. _____
9. În cadrul Campaniei cea Lungă (1443-1444) au fost eliberate orașele Nis și Sofia. _____
10. Cauza conflictelor lui Vlad Țepeș cu turcii o reprezintă refuzul acestuia de a plăti tribut otomanilor. _____
11. Datorită succeselor sale militare împotriva otomanilor, Ștefan cel Mare nu a plătit niciodată tribut turcilor. _____
12. În 1485 Ștefan cel Mare a cedat turcilor Chilia și Cetatea Albă _____
13. Iancu de Hunedoara moare în 1456, fiind înmormântat la Alba Iulia _____
14. La începutul domniei Ștefan cel Mare se confruntă cu pericolul otoman și de aceea încheie un tratat cu regele Poloniei Cazimir al IV-lea _____
15. La începutul domniei Mircea cel Bătrân încheie un tratat cu Polonia, la care va renunța câțiva ani mai târziu. _____

V. Citiți cu atenție următoarele enunțuri și alegeți varianta corectă:

1. O asemănare între tratatul încheiat de Ștefan cel Mare cu Matei Corvin și cel încheiat cu Ioan Albert este:

- a. erau tratate de acceptare a suzeranității Moldovei
- b. sunt încheiate cu același stat
- c. sunt îndreptate împotriva turcilor
- d. conțin aspecte comerciale

2. Regele ungar învins la Posada (9-12 noiembrie 1330) a fost:

- a. Carol Robert d'Anjou
- b. Ludovic d'Anjou
- c. Sigismund de Luxemburg
- d. Vladislav Iagello

3. Tratatul de la Braşov este încheiat de domnul Țării Româneşti cu regele Ungariei:

Carol Robert d'Anjou

Ludovic d'Anjou

Sigismund de Luxemburg

Vladislav Iagello

4. O prevedere a tratatului din 1475 încheiat cu Matei Corvin este:

- a. Moldova devenea vasal al Ungariei
- b. Ajutor militar împotriva turcilor
- c. cedarea către Ungaria a cetăţii Chilia
- d. Moldova plătea tribut Ungariei

5. Principalele acţiuni diplomatice şi militare ale domnitorului Mircea cel Bătrân la încadrăm în

- a. secolul XIII
- b. secolul XIV
- c. secolul XV
- d. secolul XVI

6. O acţiune a lui Ştefan cel Mare, după pierderea Chilie şi Cetăţii Albe din 1485, este:

- a. încheie în acelaşi an un tratat cu regele Poloniei
- b. se aliază cu Matei Corvin, regele Ungariei
- c. refuză să mai plătească tribut turcilor
- d. trimite o scrisoare principilor creştini

7. Bătălia de la Valea Albă-Războieni se încheie cu:

- a. victorie a lui Ştefan cel Mare

- b. înfrângere a lui Ștefan cel Mare
- c. retragerea otomanilor
- d. atacul tătarilor asupra Moldovei

8. Atacul de Noapte de la Târgoviște este o bătălie purtată între:

- a. Mircea cel Bătrân și Baiazid
- b. Vlad Țepeș și Mahomed al II-lea
- c. Vlad Țepeș și Matei Corvin
- d. Ștefan cel Mare și Matei Corvin

9. Alege din lista de mai jos ce este „statul independent”:

- a. dreptul unui stat de a se conduce singur atât pe plan intern cât și pe plan extern
- b. dreptul unui stat de a se conduce singur pe plan intern
- c. situația de dependență politică a unui stat față de alt stat care își păstra autonomia (politica internă)
- d. dreptul de stăpânire al unui stat asupra altui stat care, deși are conducere proprie, nu are autonomie deplină (în politica externă)

10. Mircea cel Bătrân i-a sprijinit pe conducătorii Bulgariei în lupta de la:

- a. Rovine
- b. Marienburg
- c. Câmpia Mierlei
- d. Nicopole

VI. Citiți cu atenție următoarele surse:

A. „În politica externă [domnitorul] Șerban Cantacuzino se îndreaptă, încă de la asediul Vienei, spre legături cu Imperiul austriac (...). Planurile sale politice se îndreptau spre ideea unei răscoale generale antiotomane în Peninsula Balcanică. (...) Dacă răscoala antiotomană balcanică nu devine o realitate, succesele armatelor imperiale din 1688 sunt de natură să contribuie la hotărârea de acceptare a suzeranității austriece pe baza principiilor programului său de guvernare. Le reafirmă în tratativele cu Curtea Vienei, accentuând ideea de independență a Țării Românești, autoritatea internă absolută, libertatea religioasă, respectarea vechilor obiceiuri ale țării și restituirea raialelor. Austriecii nu au fost dispuși să accepte integral acest program, fiind în politica față de Țara Românească partizanii regimului nobiliar. Recunoscând însă independența, pe această bază, Șerban Cantacuzino trimite o delegație solemnă pentru a încheia alianța.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

B. „Pentru a contracara pericolul reprezentat de tendințele anexioniste ale Poloniei asupra Moldovei, domnitorul Constantin Cantemir (1685-1693) a încheiat un tratat secret cu austriecii (1690), pentru a se ridica împreună împotriva turcilor, atunci când imperialii vor ajunge la Brăila. Fiul acestuia, Dimitrie Cantemir (1710-1711), a fost ridicat de turci pe tronul Moldovei, în speranța că va bloca avansul teritorial al Rusiei. Acesta însă, convins de declinul ireversibil al Imperiului, impresionat de ascensiunea politică și militară a Rusiei, victorioasă în războiul nordic, a încheiat cu aceasta un tratat politic. (...)

Lipsită de pregătirea militară corespunzătoare, Rusia a fost înfrântă în bătălia de la Stănilești (1711). Consecințele pentru ambele țări extracarpătice au fost considerabile. (...) Modificarea raportului de forțe militare și politice a determinat Poarta să introducă în Moldova (în 1711) și în Țara Românească (în 1716) un regim politic de o mai severă supraveghere, cel fanariot."

(Gh. Platon, *O istorie a românilor*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți bătălia precizată în sursa B și o consecință a acestei bătălii pentru spațiul românesc.

Bătălia din sursa B:

Consecința pentru spațiul românesc:

2. Precizați secolul la care se referă sursa A, respectiv sursa B este:

Sec. sursa A:

Sec. sursa B:

3. Câte un domnitor precizat în sursa A, respectiv în sursa B este:

Sursa A:

Sursa B:

4. Un spațiu istoric la care se referă sursa A, respectiv sursa B, este

Sursa A:

Sursa B:

5. O caracteristică a tratatului lui Constantin Cantemir cu austriecii a fost:

Caracteristică:

6. Litera corespunzătoare sursei care susține că unul dintre principiile programului de guvernare susținut de domnitor este independența țării este:

Litera:

7. Două informații aflate în relație cauză-efect, selectate sursa B, sunt:

Relație cauză-efect:

8. Două informații aflate în relație cauză-efect, selectate sursa A, sunt:

Relație cauză-efect:

9. O informație din sursa A, care susține punctul de vedere conform căruia Șerban Cantacuzino s-a îndreptat spre austrieci, preferându-i pe aceștia în fața suzeranității otomane este:

10. O informație din sursa A, care susține punctul de vedere conform căruia Dimitrie Cantemir s-a îndreptat spre ruși, preferându-i pe aceștia în fața suzeranității otomane este: